

WILLEM VAN ORANJEHERDENKING (1933), ophefmakende herdenking van het vierde eeuwfeest van de geboorte van Willem van Oranje (1433-1584), waarbij vooral **Dietse en Groot-Nederlandse** organisaties zich niet onbetuigd lieten. Het **Dietsch Studentenverbond** (DSV) bracht een herdenkingsbundel uit: *Wilhelmus van Nassouwe*, onder leiding van **Pieter Geyl** (Middelburg 1933). Aan deze bundel verleenden hun medewerking: N.B. Tenhaeff, J.S. Bartstra, P.N. van Eyck, **Robert van Roosbroeck**, A.A. van Schelven, **Cyriel Verschaeve**, W. Nolet, **Frederik C. Gerretson**, A. Erens o.p. en J.C.H. de Pater. Daarnaast organiseerde het DSV met het **Algemeen-Nederlands Verbond** en het **Nationaal Jongeren Verbond** (geen Groot-Nederlandse organisatie) een reeks van lezingen langs verschillende universiteiten en hogescholen en bracht het opvoeringen van **Paul de Monts** toneelstuk *Willem de Zwijger* door **Het Nationaal Vlaamsch Tooneel**.

Het hoogtepunt was de zogenaamde Volkshulde te Delft op paasmaandag 17 april 1933, waarin het DSV weer een belangrijke rol speelde met als organisator **Frans Besier**. Naast een herdenkingsdienst in de Nieuwe Kerk, waar de Oranjes begraven zijn, traden **Anton van Duinkerken**, **Gerretson**, **Hendrik Brugmans**, **Antoon Jacob** en **C.J. Snijders** als sprekers op. Een eed, waarvan de tekst van de hand van **Verschaeve** was, werd afgenomen door **Jan D. Domela Nieuwenhuis Nyegaard**. Aan de plechtigheden namen 25.000 personen deel, waaronder 2000 Vlamingen.

LITERATUUR: P. van Hees, 'Willem van Oranje, 1433 - 24 april 1933', in *Utrechtse Historische Cahiers*, jg. 4, nr. 2-3 (1984), p. 83-104; - J.H.M. van de Westelaken, 'De Oranjeherdenking van 1933', in E.O.G. Haitsma Mulier en A.E.M. Janssen, *Willem van Oranje in de historie, 1584-1984. Vier eeuwen beeldvorming en geschiedschrijving*, 1984; - P. van Hees, "Dietse Orde" (1932-1933) en "Schouw" (1933-1934). Twee tijdschriften van het Dietsch Studenten Verbond en het Algemeen Vlaamsch Hoogstudenten Verbond', in *WT*, jg. 54, nr. 3 (1995), p. 151-165.

PIETER VAN HEES